Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

NAM THỨ MƯỜI BỐN. — SỐ THỨ 2716 — MỖI SỐ: 0$02 — NGÀY THỨ SÁU 9 AVRIL 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

HANOI	Un an	Six mois	Trois mois	Un an	Six mois	Trois mois	Un an	Six mois	Trois mois	Un an	Six mois	Trois mois	Un an	Six mois	Trois mois
Một năm	6$00	6$90	6$30	6$30	6$60	12$00									
Các làng và															
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»									
Sáu tháng	3.00	3.50	3.20	3.20	3.30	6.00									
Ba tháng	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00									
Một tháng	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00									

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61 63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur: P. H. SCHNEIDER
Directeur: NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef: PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant: NGUYỄN-V-LUẬN

Adresse télégraphique: TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 250

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1972

ANNONCES

Une seule insertion. . . . 0,20 la ligne
Par contrat annuel
Par conditions et par insertion. . . . . 0$15 la ligne
Réclame dans la 1re page. . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1$ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants.

Việc hộ-sản ở nước ta bây giờ

Theo tư tưởng của người mình xưa nay việc sản-dục thật là coi thường coi khinh không cho làm việc quan-hệ, không cho làm nghề qui báu, lại sẵn có tính cẩu thả, gặp sao hay vậy, không ai dạy, không ai học các thầy thuốc về môn sản-dục đã không được tinh tường, mà những người đàn ông có trí-thức ở trong nhà, lại cho là việc phiền-tập mà không lưu ý đến, chỉ phó mặc mấy người đàn bà không có học-thức, nghe lỏm học lỏm, mượn nghề hộ-sản để làm kế nuôi thân. Cách hộ-sản của ta thật là cẩu thả sơ sài đã đành, lại còn lắm cái kỳ quặc lố lĩnh, thật là tư-tưởng người ta không thể nói được nữa, mà suốt thành-thị cho đến thôn quê, đàn đâu cũng theo một lối, chỉ vì lâm liều làm lĩnh, đến nỗi sinh ra lắm sự tai hại gớm ghê, về phần người mẹ, vẫn có nhiều người vì tắm rửa không được sạch sẽ, kiêng khem không được kỹ càng, mà sinh ra tật bệnh, nặng thì bệnh ho lao, bệnh sản môn, trông thấy cái chết đến sau lưng mà bỏ tay ngồi đợi; nhẹ thì bệnh tê chân, bệnh toét mắt, bệnh khí hư, bệnh kinh nguyệt bất điều vân vân, tuy không bại gì đến tính-mệnh nhưng phải chịu mang bệnh đến suốt đời; cái tiếng «bệnh hậu-sản» đã gần thành một thứ bệnh chung của suốt các hạng đàn bà trong nước. Sách thuốc Tàu có câu: «Đàn bà nhiều chứng tật quái lạ, đều bởi sự sản-dục mà sinh ra»; tục ngữ ta có câu: «Gái vượt cạn một thân một mình»; ngẫm hai câu ấy thì đủ biết cái hiểm-tượng của đàn bà trong khi sản-dục là thế nào! Về phần đứa bé, khi lọt lòng ra, tạng phủ còn non, khí lực còn yếu, khinh suất một tí, thì sinh ra tai hại rất to. Người hộ-sản đã không có học, phép hộ-sản lại không được tinh, hoặc là móc miệng rửa mồm không sạch, cắt rau buộc rốn không kỹ, hoặc lạ ăn uống không có chừng, ăm bế không đúng cách, đều đủ gây nên tật bệnh, nào là sài, nào là kinh, nào là tê phong, đủ thiên chứng bách bệnh, tệ lắm thì hữu-sinh vô-dưỡng sinh ra một mối phiền khổ ở trong gia-đình; không nữa thì đứa bé đã mất sức ngay từ lúc mới sinh, mà suốt đời yếu đau còm cõi. Người mình phần nhiều mình mẩy không được nở nang, khí lực không được sung-túc, thành ra một giống hèn yếu không bằng người, nguyên-nhân dễ cũng có một phần tại đó.

Từ ngày chính-phủ Bảo hộ đem y-học Thái-tây sang truyền bá nước Nam, mới mở ra trường hộ-sản để rèn tập lấy người chuyên-nghiệp, đã có học lại thạo nghề, để giúp đỡ cho đàn-bà trong khi sản-dục. Hiện nay ở các thành-phố và ở các tỉnh-lỵ trong nhà thương đã có nhà hộ-sản, và có nơi cũng đã có nhà hộ-sản tư, để dung thụ những người sản-phụ. Cư-dân ở thành-phố và tỉnh-lỵ, lâm kỳ đã tiện nơi nằm sạch sẽ, lại được người trông nom giỏi giang, khỏi phải lo rằng, trong khi sinh nở đem cả tính-mệnh mẹ con gửi vào trong tay một lũ gà mờ như trước nữa. Lại ở các làng đã cải-lương, cũng đã nhiều nơi lập được nhà hộ-sản, nhân-dân cũng đã được nhờ cái y pháp tinh diệu của Thái-tây. Vậy mong rằng những làng mà cuộc cải-lương hiện đã thành lập, nên biết rằng nhà hộ sản với vườn ấu-trĩ, đều có quan-thiết đến việc vun bồi nòi giống cho người Nam, phải hết sức săn sóc đến, đừng có chỉ chuộng cái hình thức mà thôi. Có lẽ nào ở thế kỷ hai mươi này, y-thuật Thái-tây đã thịnh-hành ở cõi Á-đông, hiện nghiệp đã rõ ràng, người mình đã nhiều tín-dụng, mà chỉ riêng những cư-dân các thành-thị được hưởng cái hạnh-phúc ấy, khi sản-dục đã được những sự phiền-lụy lỗi thôi, còn những chốn đồng chua nước mặn, ngõ hẻm bang cùng, cách sản-dục vẫn theo lối cũ, vẫn phải chịu những nỗi hiểm nghèo rắc rối, như đã kể ở trên kia.

Đã đành rằng sản-dục là việc tự nhiên của tạo-hóa, như hoa đến kỳ thì nở, như quả đến chín thì đụng, cần gì phải dùng sức người xen vào; nước Nam ta xưa kia việc hộ-sản cứ theo kinh nghiệm mà làm, tuy cũng vẫn được mẹ tròn con vuông, vẫn nuôi vẫn lớn, đến bây giờ đã mấy nghìn năm, số người vẫn nhiều thêm ra mãi, nhưng chỉ vì ta xưa kia, cách hộ-sản cẩu thả quá, bao nhiêu bệnh hoạn, đã gieo mầm giống cho cả mẹ cả con; người mình thật cũng nhiều người biết thế, chỉ vì y-học không tinh, cho là sự người không làm gì được, đành bỏ tay ngồi chịu mà thôi. Mấy sao nhờ có cách hộ-sản của Thái-tây, có trường học, có thầy dạy khảo cứu rất là tinh vi, cái gì cũng mất đã từng thấy, tay đã từng làm, không phải chỉ nói dựa làm mò như ta trước. Ta chính nên bỏ lối cũ mà theo lối mới, mong cho nhà hộ-sản lập ra cho được nhiều, cách hộ-sản truyền đi cho được rộng, may ra sau này đàn bà ta mới bớt được cái nạn tật bệnh liên-miên, con trẻ ta mới bớt được cái nỗi sài đẹn lở chốc, được mình mẩy phồng phát, da thịt trơn tru, đã khỏi được một mối phiền-lụy cho gia đình, mà nòi giống Việt-Nam cũng nhờ đó mà ngày thêm cường mạnh vậy.

H. T. B.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 6 Avril 1926

Việc nước Pháp

Tại Nice, hội liên-hiệp các nhà cựu chiến binh đã họp. Hội-đồng sẽ bàn nhiều nhất về cái vấn-đề giao thiệp quốc tế của các nhà cựu chiến-binh.

Các kiều dân nước Nga ở Paris đã họp một cuộc hội-nghị để kêu cứu các phương cách tế thiên về đói kém.

Tại Tours có đặt một cuộc hội-nghị y-học có 600 ông lang các nước đến dự nghị.

Việc ở Maroc

Tại các khu Taza, và La-ache quân Riffains đã khai thủ-công, quân mộ của Pháp đánh lại, và chiếm được nhiều xứ.

Việc ở Syrie

Các trận đánh đã tảo trừ miền Hermon mọi sự được như ý, quân Pháp đã đánh được Madjel, là một nơi sào-huyệt của quân Drazes.

Việc nước Anh

Ngày thứ tư này, đại-tá House sẽ tới Londres. Sẽ có đặt tiệc khoản đãi đại-tá. MM. de Fleuriau, và Chamberlain sẽ diễn-thuyết.

Nước Tây ban-nha

Quốc-vương Tây-ban-nha đi dến phi hành-gia Franco là người đã bay qua Đại-tây-dương, và mới trở về Espagne. Công-chúng nhiệt-thành hoan nghênh phi-hành-gia.

Các phi-hành-gia Gonzalez, Gallarza, Martinez, Estevez, và Lorica dự cuộc bay Madrid Manille đã tới Alger ngày hôm thứ hai. Ngày hôm thứ ba các nhà fly lại bay đi.

Việc nước Nhật-bản

Bộ hải-quân nước Nhật có dự-bị một bản luật tăng số đội tàu bay lớp, hiện nay có 12 đội rưỡi, đến năm 1931 tăng lên là 28 đội.

Sau khi các tàu bay phóng pháo vào Bắc-kinh, đoàn ngoại-giao có gởi giấy yêu cầu quân-đội Phụng-thiên và quân dân quân phải thôi phóng pháo vào Bắc-kinh, và phải theo như bản ấn-văn năm 1901.

Vua nước Cao-ly bị đau Hoàng-tử là Vitong hoàn không đi Âu-châu nữa.

Việc ở Úc-đại-lợi-á

Tàu *Borrico* bị đắm ở miền bờ bể Queensland ngày hôm thứ sáu. Việc cứu tàu, và cứu vớt ấy có tàu *Moraya* với được. Các tàu *Burwith* và *Capegork* cứu được thủy-thủ.

Đảng lao-động họp ở Melbourne bầu hết ủng-tuyển việc trục-xuất bọn cộng-sản: Đảng lao-động ở Sydney phải hoãn bộ đồng, vì trong kỳ hội-đồng thứ nhất, có xảy ra việc hỗn-độc.

Việc Trung-hoa

Ngày thứ hai mới rồi tàu bay lại ném bom xuống Bắc-kinh. Bốn quả bom rơi xuống giao đất, một người chết, 3 người bị thương. (*Indopacifi*)

Việc Trung-hoa

Ngày 3 Avril

Ngô-bội-Phu quyết bắt Đoàn-kỳ-Thụy

Ngô bội-Phu có điện cho tướng lĩnh ở Bắc-kinh phải lập tức bắt giam Đoàn-kỳ-Tuỳ một cách nghiêm nhặt. Ngô quyết không tha. Nếu để cho Đoàn trốn khỏi Bắc-kinh thì khi Ngô đến nơi sẽ trọng trị.

Quốc dân quân thua

Mấy trận đánh sau cùng, vì quốc dân quân hết cả đạn dược, nên chịu thua, đã phải bỏ Bắc-kinh lui về miền tây-bắc. (*Dịch báo Tiếng*)

Lễ truy điệu ông Phan-chu-Trinh

Tại Hà-nội

(Tiếp theo)

Bài văn viếng của học sinh trường Cao-đẳng

Vong-linh cụ Phan-Tây-hồ!

Hôm nay trời mù đất động, gió thảm mưa sầu, lan khô huệ héo, liễu ngã đào phai, trời già cay-nghiệt dư đoàn, cảnh vật lơ lảo vô tình cũng động lòng thương tiếc một nhà chính-trị cách-mạnh ái-quốc chơn thành là cụ Phan-Tây-hồ vậy. Bữa nay là ngày an-táng cụ lại Saigon, bữa nay là tang chung của dân-tộc Việt-Nam, chúng tôi đến đây, hoặc lấy tinh máu chảy ruột mềm, hoặc lấy nghĩa tiên-tri tiên-giác, hay tỏ chút tình tâm thành, để biểu đương sự-nghiệp hiển-hách của cụ, mà trong đoạn lịch-sử nước nhà hơn 50 năm nay chưa từng có vậy.

Cụ Phan-Tây-hồ ôi! nước nhà phải gặp bước truân-chuyên, quốc-dân ở trong cơn mộng-tinh, một mình cụ đứng ra hú hồn Nam-Việt, để xướng tự-do, phấn-đấu quan-trường, hô hào tân-học, tấm lòng nhiệt huyết, chí khí anh-hùng, dầu có lưỡi gươm ba thước, cụ cũng tro như đá vững như đồng, Khi đi qua Tàu, Nhựt, để lô với làn bang biết rằng nước Nam còn có người, chứ không đến nỗi ủy-mị á-dua cả; khi ở Côn-lôn một mình một bóng, nhìn mảnh trăng khuya, cây cỏ thụ, xa xa trông thấy non sông gấm-vóc, trời bể mình mông, mà chan chứa nỗi nước yếu dân hèn, dau đớn lòng vì những điều trông thấy, mà mình phải bỏ tay ở chốn đảo hoang: khi sang nước Pháp-lan-tây, đem tài hùng biện, hết sức vận-động cho hầu vận nước, nhà, ba thước lưu-cầu, một tòa dãu-ý, cũng đành khua ba tấc lưỡi, cụ hi-sinh cả tinh mạng. cụ hi-sinh cả vợ cùng con, bỏ gia tộc chủ-nghĩa mà theo đòi chủ nghĩa quốc-gia, dầm mưa chải gió, ngâm đắng nuốt cay, thiết thạch một lòng, không màng sống chết, dàng thơ trần tình gửi thơ cho quốc-quân, lời lẽ khẩn thiết, chí khí hùng hào, không khác gì vạn ngôn-thơ của Lê-cảnh-Tuân, tấm sự và nghĩa tiết cụ không khác gì ông Tô-vũ ngày xưa. Cụ có phải như ai đâu: giả bộ thương nước yêu dân, mà trong lòng thì bán nước hại dân, mê đường phú quí lợi danh, mà quên cả lương tâm bổn-phận, bọn bỉ phu tục sĩ đó, bữa nay mà có mặt ở đây, có khác gì thằng Tàu-Cối đứng gục đầu khoanh tay ở trước cụ Nhạc-Phi vậy. Ghê gớm thay! Khâm-phục thay! lòng nghĩa liệt cụ Tây-hồ; minh bạch thay! hiển hách thay! tâm sự cụ Tây-hồ! Nhưng than ôi! công chưa thành, chí chưa toại, quốc dân còn đương mong mỏi sự hành vi của cụ, bạn thiếu-niên còn đương chờ dợi hô hấp giò xuân, trước ao trông thấy vì hắc-đầu, thế mà cơ trời thay đổi, vận nước hầm hiu, người đời sống đó mất đó chẳng qua một cuộc bể dâu, sao đời vật đổi kiếp phù-sinh còn nặng nợ lắm ru mà! mối tình thương tiếc, chín đoạn thâm sầu, khó ngăn được hai hàng lụy nhỏ, biết lấy ai dìu dắt bạn thiếu niên hầu còn ngông nghênh lạc-lèo, quốc-dân còn lấy nỗ-lệ làm bả vinh hoa; nay chỉ còn cụ Sào-nam-tử và các cụ đồng chí với cụ ngày xưa, nhưng mà tiếng đồn thành-thót nỉ non, biết ai là bạn tri-âm, xót tình đồng chí, được nghĩa chi-lan, chim nhạn mất bầy, chim nhạn cũng kêu thương!

Cụ Phan-Tây-hồ ôi! Ở đời ai lại không chết, bán nước hại dân rồi chết, cái chết ấy tệ hơn con chó chết, thương nước lo dân mà chết, thì xác tuy chết mà hồn không chết, tiếng thơm còn sống trong sử xanh, tượng đồng cũng cùng với non sông mà không chết. Qui hóa thay cái chết của bậc anh-hùng hào-kiệt, chí sĩ nhơn nhơn!

Hỡi cụ còn sống, cụ thường nói rằng: trời cho ta cái tự-do, nếu mất tự-do, thì phải người đâu! » (thiên phú ngã dĩ tự-do, ký thất tự-do, hà dĩ vi nhơn.) Nay cụ xa lánh cõi trần, ưu du tiên cảnh, khiến cho bọn tôi nhớ đến lời nói ấy, mà thêm lòng lo lắng trăm chiều, lo sao cho cụ được ngậm cười nơi chín suối, lo sao cho quốc-dân tỉnh dậy để đối phó với phong trào, lo sao cho ai ai cũng biết bổn phận làm dân, ai ai cũng biết nhiệt thành và hi sinh như cụ, thì ngày sau con cháu Lạc-hồng không đến nỗi điêu linh, hồn nước Việt-nam không đến nỗi ho-we vậy. Ấy là chức vụ của cả quốc-dân và của học-sinh ngày nay.

Giữa chốn Thăng-long đô cũ, sông Nhị núi Nùng, trên có hai Bà, đức Thánh-Trần, vua Lê-Lợi, cụ Hoàng-Diệu, trung hồn còn nhớ giang sơn, khi còn phưởng phất ở đây, trên linh ấn đền chong hương đốt, nghĩa sư-sinh khôn xiết nỗi thâm-sâu, trước linh tiền thỏ vẫn than dài, nợ nước nhà chúng tôi xin gánh vác. Ôi thôi thôi! Cơ trời dâu bể, con tạo đa đoan, cuộc thế tuần hoàn, kẻ đi trước người đi sau nối gót, buồn này lại có vui sau. Xin cụ yên giấc ngủ nghìn năm, phù hộ anh em tôi trên con đường tấn-bộ, và chứng giám tấc thành cho kẻ hậu-sinh!

Ô hô cụ Phan-Tây-hồ!

Cụ Phan-Tây-hồ bất-tử!

Tại Hải-phòng

(Tiếp theo)

Tinh-thần bất tử		
Trần-Quý, Nguyễn-đình-Thâu,		
Đặng-lương-Tài		
Lệ tràn bể học		
Trần-văn-Thược, Quách-văn-Lương,		
Đàm-văn-Toại, Vũ-văn-Lâm,		
Ng-văn-Quế		
Anh hùng lệ mãn		
Ng-văn-Nguyên, Ng-văn-Thục, Trần-ngọc-Đầu, Phó-quốc-Chân, Phó-quốc-Khanh, Lê-phát-Oanh,		
Tinh-thần bất tử		
Ng-cảnh-Hoan, Lê-hoàng-Thăng		
Thống ngữ đồng-bào		
Cao-đắc-Lương, Ng-thành-Lâm		
Quốc-hồn hệ tại		
Phạm-bá-Cần, Ng-đức-Phi, Phạm-vũ-Biên		
Dân-quyền tiên xướng		
Ng-đức-Mai, Vũ-đình-Uyên, Phùng-nhật-Tân		
Treo gương thiên cổ		
Ninh-thành hiệu, Trần-ngọc-Khuê		
Thanh sử quang vinh		
Bùi-Phú, Bùi-Hòa, Bùi-Quy		
Ái-quốc tinh-thần		
Ng-đăng-Cửu (Cinéma Gaumont)		
Trên vì nước, dưới vì dân, trải bao phen chìm nổi một dạ sắt son, nhiệt-huyết vẫn làng-lai sông núi Việt.		
Trước ở Nam, sau ở Pháp, mấy độ gian-nguy, bao lời khẳng-khái, tinh-thần còn phảng-phất đất giời Nam.		
Dương-tự-Cương		
Làm gương thiên cổ		
Nguyễn-văn-Đức		
Bách thế lưu phương		
Hoàng-long-Đình dit Thụy-Long		
Chân chính ái-quốc		
An-văn-Bình, An-văn-Đức, Trần-ngọc-Uyên		
Quốc-dân cảnh ngưỡng		
Ng-hữu-Giương, Lê-nguyên-Quang, Lê-nguyên Riệu, Lê-nguyên-Huân		
Vì dân vì nước		
Cao-xuân-Hữu, Đàm-Quang, Nguyễn-xuân-Sơn		
Quốc-sử vô-song		
Quảng-liên-Thanh,		
Tinh-thần bất duyệt		
Nguyễn-vương-Nguyên		
Ngã Việt vĩ-nhân		
Gi-Long		
Nhiệt-huyết cương-thường		
Nam-tân, Đỗ-đình-Hợp		
Túy-tâm tổ-quốc		
Thúy-sơn Vũ-Linh		
Sơn hà hữu lệ		
Trần-ngọc-Thọ		
Vì-nhân thiên-cổ		
Cự-Long		
Khóc ông tợ tiếng cả		
Trần-minh-Chung		
Trung-ái kinh, quán thiên nhật nguyệt		
Tồn-thân tâm, mãn địa Bắc Nam		
Thuận-hưng		
Ng-văn-Kiên, Đỗ-văn-Trạm		

Đất nhà nòi giống văn-minh, Trung Bắc chuông rung, mấy triệu mơ màng khua giấc tỉnh.

Giới chẳng để người tri-giác, hồ Tây bóng xế, nghìn thu sáng vặc vẫn gương treo.

Trần-minh-Tin

Giờ lên đều là đối trướng treo ở chùa Dư-hàng ngày làm lễ, còn sau sẽ chép các câu đối của các giới gửi đến sau.

Cuộc cổ-thải Bông-pháp

Những số trúng giải chưa có người lấy tiền

Kỳ thứ mười ba (2 juin 1925)

Những giải từ 500 đồng:

37.480 97.900

Những phiếu 100 đồng:

1.971	43.635	71.127	91.919
2.234	43.931	71.521	92.800
4.258	44.173	71.466	92.892
4.403	46.730	71.519	93.358
4.907	46.770	72.653	93.835
5.695	47.848	72.754	94.442
7.226	48.110	72.994	94.861
8.220	48.420	73.289	94.851
8.835	48.492	73.917	95.899
10.710	48.883	74.467	95.526
11.223	50.056	74.793	96.914
11.527	50.377	74.963	97.089
17.377	50.969	76.091	97.097
18.498	51.390	75.617	98.327
23.549	52.890	76.442	98.880
23.836	52.993	76.816	98.841
24.112	53.994	77.565	98.712
24.218	54.175	77.899	98.868
24.457	54.909	78.630	99.181
24.516	54.527	79.640	99.126
25.574	54.599	79.687	99.216
26.409	54.808	79.963	100.368
26.814	55.421	80.009	100.330
27.052	55.478	80.099	101.007
28.052	55.899	80.648	101.696
28.978	56.629	81.559	102.351
29.942	56.816	81.634	104.113
30.999	56.952	81.705	104.399
31.915	57.376	81.744	104.900
32.703	58.640	82.726	105.241
33.630	58.703	82.862	105.588
34.869	58.790	83.322	106.542
35.148	58.792	83.369	106.671
35.157	60.614	83.568	110.239
35.463	61.175	83.612	114.903
35.926	62.576	83.695	115.505
35.934	62.733	83.611	117.885
37.035	63.540	83.954	117.764
37.251	64.427	84.472	117.941
37.433	65.289	85.955	117.998
37.529	65.466	86.257	118.288
37.632	66.473	87.358	118.717
37.668	67.603	87.516	119.575
37.814	67.197	87.932	119.108
38.148	67.348	88.371	120.128
38.421	68.621	88.658	120.185
38.880	68.799	89.223	120.962
39.882	69.190	89.352	121.980
42.156	69.616	90.977	123.306
42.176	70.127	90.977	123.470
42.819	70.460	91.049	125.490
43.227	70.467		

(Còn nữa)

VIỆC HANOI

Thời tiết

7 giờ 24 độ

15 giờ 27 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ		11 $ 00
— nhì —		10 00
— ba —		9 20
Thóc hạng nhất —		6 50
Ấp ngô —		6 80

Giá học. — Kể từ ngày 8 Avril 1926, giá học ở xóm Khâm-nước định là 16 $, 18.

Thị giá quốc trái.

Ngày 30 Mars 1926

3 %, hoàn dần		86 $ 05
3 ½ %, hoàn dần		85 $ 95
5 %, vĩnh viễn 1917		45 $ 25
4 %, » 1918		45 $ 00
5 %, » 1920		68 $ 00
5 %, hoàn dần 1920		78 $ 05
4 %, 1925		90 $ 00

Ngày 7 Avril 1926

3 %, vĩnh viễn		47 $ 85
5 %, 1915-1916		57 $ 70

Tin thủy. — Tàu Songko ở Hải-phòng sẽ chạy đi Hong-kong đường Haiknow và Fort-bayard xing mồng 9 Avril hồi 19 giờ.

Các tàu từ ở Hanoi sẽ mang xuống Hải-phòng chuyến xe lên 20 giờ 7 phút tối mồng 8 Avril.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cung HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chụ. Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Hội-đồng bảo-hộ. — Hội-đồng bảo-hộ đã họp sáng hôm nay tại phủ Thống sứ do quan Thống-sứ Robin chủ tọa. Số báo ngày mai bản quán sẽ đăng những việc đã trong kỳ hội đồng ấy.

Cuộc hội chợ phiên ngày 18 avril. — Danh sách các nhà hảo tâm gửi đồ chơi và tiền bạc giúp cuộc hội chợ phiên (kermesse) của Varenne phu-nhân tổ chức xin đăng tiếp theo như sau này:

1° *Các nhà cho đồ chơi:*

Mlle Rabecca Pitcovitch, Gouvernement Général Hanoi, 8 grands et 120 petits jouets celluloid; Mme Carrière, Gouvernement Général Hanoi, 2 écharpes soie peinte; Colonel Pidoux, Gouvernement Général Hanoi, 6 volumes cartonnés; Mme Paul Boudet, Direction des Archives et Bibliothèques Hanoi, 2 vases émail et verre, 1 petite nappe brodée; Mme Dain, Direction de la Justice Hanoi, 2 boites à poudre, 2 ronds de serviette, 2 pommeaux de canne en argent; M. Passignat, Maison «La Perle» Hanoi, 20 petits tableaux encadrés; Mme Izard Hanoi, 1 paire vases laque japonaise; Soeurs de Saint Paul Hanoi, 52 objets divers, jouets broderies filet abats jours, sacs à main, broderie sur soie et bracelets argent; Mme Jean Alberti, Gouvernement Général Hanoi, Petite montre de bureau nécessaires pour ongles en argent, 7 pièces en écrin; Mme Ng-thi-Thuc dite Hoa-thinh Hanoi, 1 fourrure; M. Vanxuan Hanoi, 1 appareil photographique; Mme Grafteuil, Résidence supérieure Hanoi, 2 coussins soie brodée; Thang-long dit Dao-ngoc-Thanh Hanoi, 1 boîte et 2 médaillons en écail; Manufacture de Porcelaine de l'Indochine (Haiphong), 35 objets en porcelaine (Théière, bols, assiettes et statuettes); Tseng-hong-Taisong Hanoi, 10 vases en porcelaine; Peo-va Hanoi, 1 bouddha en porcelaine; Ho-ku-Moune Hanoi, 1 brûle-parfum et 1 vase en bronze, 2 baguettes en aluminium.

2° *Các nhà cho tiền bạc:*

Bắc-giang: Mme Đỗ-Thục 5p;

Hưng-yên: MM. Phạm-văn-Xuân, lý trưởng, 2p; Vũ-v Khang, lý-trưởng 2p.; Vũ-đình-Chương, lý-trưởng, 1p.; Vũ-đình-Dao, chánh hội, 1p; Phạm-văn-Diệp, chánh hội, 1p; Nguyễn-v-Phan, lý trưởng, 1p; Đặng Cương, chánh hội, 1p; Vũ-Tuat, chánh hội, 2p; Đỗ-đình-Sương, lý-trưởng, 2p; Ng-tất-Binh, lý trưởng, 2p; Ng-văn-Khoan, chánh hội, 2p; Ng-v-Viên, lý trưởng, 1p; Ng-v-Hiên, lý trưởng, 2p; Ng-an-Tuấn, chánh hội 2p; Nguyễn-v-Bích, chánh hội, 2p; Lê-đức-Đại, lý trưởng 1p; Nguyễn-hữu-Tạo, chánh hội, 1p; Đỗ-hữu-Thấy, chánh hội, 1p; Lương-khắc-Tạo, chánh hội, 1p; Phạm-v-Sương, phó hương hội, 2p; Vũ-xuân-Ủy, chánh hương hội, 1p; Ng-hữu-Ký, chánh hương hội 2p; Ng-hữu Ga, lý trưởng, 1p; Lưu-đình-Vũ, lý trưởng 1p.; Ng-xuân-Tương, chánh hội, 2p; Ng-bá-Con, chánh hội, 1p; Ng-khắc-Gai, lý trưởng, 1p; Vũ-duy-Trinh, chánh hội 1p; Ng-đình-Tra, lý trưởng, 2p; Ng-bá-Ngang, lý trưởng 2p; Vũ-đăng-Chung, lý trưởng, 1p; Đặng-văn-Dan, lý trưởng, 2p; Vũ-đình-Doi, lý trưởng 1p; Ng-đắc-Dan, chánh hội, 1p; Ng-v-Ton, lý trưởng, 2p; Phạm-đình-Khinh, lý trưởng, 2p; Lê-đình-Tinh, lý trưởng, 1p; Bùi-đình-Tiết, chánh hội, 1p; Vũ-như-Thụy, lý trưởng, 1p; Hoàng-hữu-Ích, chánh hội, 2p; Phạm-tế-Tiếp, chánh hội, 2p, Ng-xuân-Kết, chánh hội, 2p; Đào văn-Luân; lý trưởng, 2p; Nguyễn Ô, lý trưởng, 2p; Phạm-văn-Tôn, lý trưởng, 1p; Bùi-v-Thuyết, chánh hội, 1p; Ng-v-Gau, lý trưởng, 1p; Ng-văn-Nhuận, lý trưởng, 1p; Trịnh quang-Hiệu, lý trưởng 1p; Phạm-xuân-Lưu, lý trưởng 2p; Hoàng-văn-Tam, chánh hội, 2p; Chu-văn-Thúc, lý trưởng, 1p; Ng-văn-Toàn, chánh hội, 2p; Ng-văn-Sao, lý trưởng 1p; Ng-trọng-Vạn, chánh hội, 2p; Ng xuân-Phú, lý trưởng, 1p; Ng-v-Ty, chánh hội 1p; Ng-huy-Phác, lý trưởng, 1p; Ng-hữu-Thanh, chánh hội, 2p; Trần phương Quảng, lý trưởng, 1p; Trần-đình-Sương chánh hội, 1p; Đặng-hữu-Bổng, lý trưởng, 1p; Chu-văn-Thiệp, chánh hội, 1p; Chu-văn-Dy, lý trưởng, 3p; Phạm-thu-Cầu, chánh hội 1p; Đào-công-Bát, lý trưởng 1p; Ng-v-Đàm, chánh hội 1p; Ngô-đình-Tuy, lý trưởng, 3p; Nguyễn-văn-Cân, chánh hội, 1p; Ng-v-Long, lý trưởng, 1p; Vũ-hữu-Cẩ, chánh hội, 1p; Ng-hữu-Trường, lý trưởng 1p; Lê-văn-Triêm, chánh hội, 1p; Phạm văn Cun, lý trưởng 1p; Lưu-văn-Lưu, chánh hội, 1p; Hoàng-văn-Ty, lý trưởng, 1p; Đào-quang-Đính, chánh hội, 1p; Trần-ngọc-Hiền, lý trưởng, 1p; Lưu-văn-Kiều, chánh hội, 1p; Ng-đình-Trúc, lý trưởng, 1p; Đỗ-Khuê, chánh hội, 1p; Đào-v-Tư, lý trưởng, 1p; Ng-trọng Hiền, chánh hội 1p; Ng-đình Con, phó hội, 1p; Dương-văn-Khâm, chánh hội, 1p; Ng-hữu-Trinh chánh hội, 1p; Trương-văn-Huyên, chánh hội, 1p; Vũ-ngọc-Cát, chánh hội, 1p; Hoàng-v-Lợi, chánh hội, 1p; Đoàn-ngô-Tuân, hàn lâm đãi-tiêu, 1p; Ng-văn Bưu, chánh tổng, 1p; Phạm-như-Quỳ, chánh tổng, 1p; Lê-khắc-Thu, phó tổng, 1p; Đoàn-văn-Thanh, chánh tổng, 1p; Ng văn-Chiêu, chánh tổng, 1p; Nguyễn-Đàm, phó tổng 1p; Lê-v-Sang, chánh tổng, 1p; Lê Dung, chánh tổng, 2p; Ng-văn-Dang, chánh tổng, 1p; Trần-duy-Phiên, phó tổng 1p; Đào-quang-Tuế, chánh tổng, 1p; Hoàng-văn-Lam, nội viên, 1p; Ng-ngọc-Nhuận, chánh hội, 1p; Caongọc-Loan, ng i viên, 2p; Ng-Phác, chánh hội, 1p; Ng-quang-Lang, phó hội, 2p; Phạm-đình-Mai, phó hội, 1p;

(*Còn nữa*)

MUỐN BÁN

1 cái đàn Piano hiệu Gaveau (droit)

Hãy còn tốt lắm.

Hỏi tại báo-quán. 5.620

BÁN VÍ ĐI XA

Các đồ đạc bằng buồng ngủ, buồng ăn, bát đĩa, đồ nấu bếp, vân vân, giá rất hạ.

Hỏi tại 46, phố cửa Bắc Hanoi, từ 12 giờ cho đến 1 giờ 1/2. 5.629

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán:

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh mứt kẹo. 3021

Một việc xử Địa chính xong đột vội đây. — Chiều hôm mồng 6 avril vừa rồi, M. Vittori là kỹ sư sở Địa-chính đến coi việc phân địa giới tỉnh Bắc-ninh và Hà-đông thì gặp phải một bọn dân-kháng sự ra đánh cả các viên-chức và người làm theo ông kỹ sư, và chính ông cũng phải vào ẩn tại đình làng mất ba giờ đồng-hồ. Sáng hôm qua 7 avril, tòa án phải có quan chức đến tận nơi khám xét, thì lại bị bọn dân ấy kháng cự như hôm trước. Vì phải có sự Địa-chính bảo cho các quan Công-sứ biết trước việc phân địa giới ấy, thì sự rải ro ấy đã không sảy ra. Quan Công-sứ Bắc-ninh đã ra xét để xem trách-nhiệm về đâu, và truy-vấn những kẻ có tội.

Tòa án Đại-hình. — Phiên án Đại-hình về tam vụ nguyệt thứ hai năm nay sẽ họp vào ngày 7 Juin, hồi 8 giờ sáng, do quan Cố-vấn Dupré chủ tọa và hai quan có-vấn Paul và Barrière dự nghị.

Tòa án cai-trị. — Sáng hôm qua 7 avril, hồi 8 giờ, tòa án Cai-trị đã họp tại tòa Thượng-thẩm, do quan chánh án Pérès chủ tọa, các quan tại trị Thézelon và Eckert làm dự thẩm; quan cai trị Pilion làm ủy-viên công-tố và ông M. Nguiêm-văn-Tri làm thư ký. Tòa xét xử những việc sau này:

Việc Phạm-văn-Cẩ kiện thành-phố Hanoi; việc Patrie kiện Tỉnh-phủ Đông pháp;

Việc MM. Saunier, Speck, Allus, Ménage, Meyrat, Bravec, Defrenoux, xin miễn thuế thân về năm 1925;

Việc M. Phạm-Hàng ở Hanoi xin giảm thuế lô trạch về năm 1925;

Việc Mme Nguyễn-thị-Đê, xin giảm thuế lô trạch về năm 1925;

Việc MM. Bernard, Gravier, Legaire, Mai-trung Quang Rousset và Colonnie xin miễn thuế thân năm 1925;

Việc M. Vidal ở Haiphong xin miễn thuế thân về năm 1925;

Việc M. Wald xin miễn thuế sản hè, thì tòa giảm cho 3$;

Việc M. Dubesq xin bãi thuế sản hè đường về năm 1925 thì tòa giảm cho 1$23;

Việc Mme Vve Mercier xin miễn thuế sản hè đường về năm 1925, thì tòa giảm cho 8$24;

Việc P. Ampot-Chum kiện chánh-phó Đông-pháp phải tòa xử ai phải phải đền cho M Phan-tốc-Chum một số tiền 8,184$ và tiền lợi tức nữa.

Cuộc sổ số trẻ-con Tây-lai vô-thừa-nhận, hoãn đến 15 Juillet 1926.

新 書 館

MỚI XUẤT BẢN

40 BÀI QUỐC-SỬ

Soạn cho học-trò thi Sơ-học-yếu-lược dùng.

Có 40 bài học, 40 đoạn toát-yếu, rất nhiều bài đọc.

Của NGUYỄN-TRIỆU-LUẬT soạn

Giá bán: 0$40 — Cước-phí: 0$15

Thư và mandat gửi cho TÂN-DÂN THƯ-QUÁN, Hanoi

Kỹ thi các tiếng Đông phương. — Các bài bổ ký thi tiếng Đông-phương ngày hôm qua như sau này:

Bài chữ Pháp dịch ra quốc ngữ

Bện độ-nhất-cấp

Les principaux animaux élevés en Indochine sont: les buffles, les bœufs, les chevaux, les porcs et les animaux de basse-cour.

Le buffle est l'animal domestique par excellence. Il est vigoureux, peu délicat, pour la nourriture, parfaitement habitué aux travaux de la rizière au milieu de laquelle il vit avec plaisir, il lui est indispensable en effet d'avoir de l'eau en abondance, il semble que l'humidité ramollisse et détende sa peau épaisse; en tous cas elle calme les démangeaisons causées par les piqûres d'insectes qui lui sont pénibles.

Faute d'eau, il aime à se vautrer dans la boue ou le fumier. Au surplus, il est d'une très grande docilité et peut être conduit sans danger par de tous jeunes enfants. Effrayé il n'a presque rien à craindre du tigre contre lequel il peut se défendre se succès. On élève le buffle un peu partout dans les hautes régions surtout.

Les indigènes utilisent également les bœufs par les travaux de rizières, mais les animaux leur rendent plus de services comme animaux de trait pour le transport de leurs produits.

Depuis leur arrivée dans le pays, les français utilisent en outre les bœufs pour la boucherie et les vaches pour la laiterie.

CINÉMA PALACE

CHƯƠNG TRÌNH

từ thứ tư 7 đến thứ ba 13 Avril 1926

LA COURSE A L'AMOUR

Phim ảnh 7 đoạn — Vui suốt trò

FAMILY CINÉMA

CHƯƠNG TRÌNH

Từ thứ bảy 10 đến thứ ba 13 Avril 1926

ĐÁN BÀ BA CHỒNG

Đại phim ảnh 5 đoạn

SỰ BÍ-MẬT

Tiểu thiết chiếu-bóng

Hồi thứ sáu và thứ bảy 3.008

Y-khoa bác-sĩ Sarraillé

Số nhà 5, phố Thợ-nhuộm, Giây nói 296

Xét-nghiệm nước-mũi, đờm-rãi, phân, nước tiểu, bằng kính hiển-vi.

Chữa bệnh ho lao, bệnh giang-mai, bệnh sốt, bệnh đau dạ dày, đau ruột, bệnh đàn-bà và hộ-sinh, sản nhi.

Nói được tiếng An-nam, không phải dùng thông-ngôn.

Thứ ba, thứ năm, thứ bảy khám bệnh từ 6 giờ đến 6 giờ 30 chiều.

Trừ ngày chủ-nhật, còn ngày nào cũng từ 9 giờ rưỡi đến 12 giờ trưa, có hẹn ngày và giờ cho bệnh-nhân đến chữa.

Giấy bạc giả. — Quan dự-thẩm đã ủy quyền cho sở mật-thám xét về hai việc làm giấy bạc giả 5 đồng.

Tòa án Trừng-trị. — Sáng hôm nay tòa án Trừng-trị sẽ họp những việc sau này:

Ăn cắp bột vàng. — Một người tên là Đặng-thị-Năm, có mất cắp một chuỗi hột vàng đã lâu, một hôm tình cờ trông thấy Nguyễn-Gốp làm nghề bán bã rượu cám một chuỗi hột bán cho hàng bạn, cho là hột kẻ cắp của mình, sẽ hột xem cũng đúng, liền đi báo tình cảnh-sát bắt, Nhưng hỏi thì Nguyễn Gốp nói là hột của người chú nuôi đi hái, hiện có người chứng nhận cho nên tòa tha cho trắng án.

Đánh súng không có giấy phép — Một năm Đào-hao Hoàng bin nàng chiếu vì truyện trong gia đình không bằng lòng, lấy súng săn bắn đi săn đem lại nhà anh rất là M. Châu-Tuy ở phố Mới dọa bắn. M. Châu-Tuy ở thấy em xử như thế, trong lúc tức giận có làm đơn thưa. Sau anh lại tình ruột thịt xin rút đơn kiện ra. Nhưng quan Biện-lý kéo về việc đánh súng không có giấy phép nên tòa phải xử theo Hoàng 3 tháng tù án treo.

Lăng mạ. — Ng-ngọc-Thiều làm công ở thu thiên cho hiệu Vê-nam bị thưa rằng: xưa nay vẫn có đầu tháng thì mới đi thu tiền về hàng, nhưng nước chưa hết tháng đã đến nhà M. Lê-văn-Gi ở phố Gambe là thu tiền. M. Gi thấy thế có hỏ và bảo hết tháng mới trả. Vì thế Ng-ngọc-Thiện lấy làm tức dữ, mà vẫn ra vẻ lăng mạ và nói rằng làm bỏ. M. Gi làm đơn kiện như thế. Nhưng hôi thì Ng-ngọc-Thiều khai là vì M. Gi nói bằng thiu nên trong khi tức cũng có đối đáp lại, chứ không nhìn là lăng mạ. Tòa hỏi chứng rồi hoãn lại để nghị án.

Bán rượu 90 phân không có phép — Một người Khách tên là Pzéou chủ-hiệu ở phố Cửa đông bị làm biên bản bắt được một chai rượu 93 phân bày ở hàng để bán. Hỏi thì người chủ hiệu lý khai là rượu của người con trai mua về dùng, như không phải là để bán, hơn chai rượu ấy để ở xó gác hàng và ở mất ngoài cuộc chơi. Tòa hỏi chứng rồi hoãn lại để nghị án.

Tòa xác việc Khán thi đến hoãn sẽ, mà phần nhiều những việc hoãn là do những người con bận thuốc bị giam cứu cả. Vì hôm lễ bảy còn bệnh dịch, sự làm ra người, nên những người con phạm không giải ra tòa để xét được.

HIỆU BÀO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

MUỐN MỖI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY 3002

ĐẦU MÙA

Bán ở số nhà 43, phố hàng Đào, xe tây và các hàng về mùa mực THẬT HẠ GIÁ từ hôm nay đến cuối tháng hai ta. Xin quý-khách chiếu cố cho.

VŨ-VĂN-AN & Cie

5.606

Ngạch quan lại. — M. Nguyễn-đình-Bạ, trí sĩ tri phủ hưu bổng bổ mới đổi đi phân Vệ-nhai (Thái-nguyên) nay bổ vào tòa nhì phủ Thống sứ.

Ngạch học chính. — M. Nguyễn-thế-Đạt, giáo-học hưu sẵn tại trường Thực-nghiệp Hanoi được phép nghỉ 17 ngày kể cả lương, kể từ ngày 12 mars 1926.

Mme Nguyễn-thị-Tân, giáo-học thi sai hạng hai tại Thái-bình được nghỉ phép dưỡng bệnh 30 ngày không lương.

Có Nguyễn-thị-Sen có bằng sơ học Pháp Việt bổ tư sự trong khi Mme Nghị-Tôn nghỉ ốm, tiền phụ cấp mỗi ngày là 0$50.

M. Nguyễn quang-Bích, giáo học hạng tư tại trường Hanoi bổ theo như đơn xin được về ra ngoài ngạch trong hạn một năm kể từ ngày 7 avril

Ngạch thừa phái. — M. Nguyễn-đình-Phương học sinh năm thứ tư trường Thành chung Nam định quán làng Lạc thổ phủ Thuận-thành (Bắc-ninh) nay được bổ thừa phái hạng ba bằng tốt phẩm văn giai về bộ đi thông sự tại Saigon. Bổ-thự và kiêm cả chức lục-sự tại Tòa án đệ nhất cấp hạt lỵ thay M. Nguyễn-tinh-Thất về ngũ.

Mất trộm. — M. Gi l'Jaume, ở nhà thương Đồn thủy bị kẻ trộm vào lấy một cái ví đựng 150 đồng cùng 5 cái vàt.

Cái tiệm thuốc phiện. — Mme Nguyễn-thị-Lý bán các thứ đồ dùng thứ tạp phiện ở số 7 ngõ Hà-trung thuộc tỉnh lỵ trộm mất cái tiệm thứ thuốc phiện đáng giá 35 đồng rồi đi mất.

CÁC RẠP CHỚP BÓNG

Kính cáo các ông chủ rạp chớp bóng và các nhà chiếu ảnh đong các nơi, biết rằng, ở nhà chớp bóng «Cinéma Tonkinois» 13, phố hàng Quạt, Hà-nội, có bán và có cho thuê chương trình rất đẹp, rất hay giá rất phải chăng

Muốn hỏi thêm điều gì xin viết thư đến.

3000

VIỆC BẮC-KỲ

BA PHƯƠNG

Giá thóc gạo

Thị-giá thóc gạo phiên chợ ngày 6 avril 1926 như sau này:

Thóc

Hạng nhất giá	6$50	100 kilos
— nhì —	6,40	100 —
— ba —	6,20	100 —

Gạo

Hạng nhất giá	10,10	100 kilos
— nhì —	9,00	100 —
— ba —	8,40	100 —

Từ trên cao rơi xuống. — Ngày thứ ba trước, vào hồi ba giờ chiều, ở tàu «*Amiral Niellys*» có một người thợ mộc Tây, tuột ở ván mái từ trên boong xuống bến tàu. Người Tây ấy bị nhiều vết thương đau lắm, hiện người ta đã cho đưa ngay vào nhà thương thuộc-địa điều trị.

---

86 72

Nam-Tống Phi-Long

NGUYỄN-BỬU-NGỌC lịch thuật

Hoàng-văn-độ vâng mệnh, làm lễ cầu-cứng sao *Trấn-tinh* trong mấy ngày. Sau quân *Chu* đánh thành gấp lắm. *Hoàng văn-độ* bảo *Sử ngạn xiêu* rằng:

— Sao *Trấn-tinh* đã chọc sẽ có cái triệu tốt thắng, xin lệnh-công cứ ra đánh, thế nào cũng được thắng bại giúp công.

Sử-ngạn-xiêu tin lời, ngày hôm sau cùng *Lưu-tích* đem một vạn quân mở cửa thành ra để đối-địch. Hãy giờ quân trong thành kéo ra, dàn thành trận thế. *Mộ-dung-ngạn-xiêu* cắp đao xuất ngựa đứng ở trước gió.

Dược-nguyên-phác bảo rằng:

— Quân bản-bộ của nhà-ngươi không đầy hai vạn, mà đám cùng mấy vạn tinh binh chống-cự đó sao nổi.

Sử-ngạn-xiêu không trả lời, tên thì múa đao thúc ngựa xông vào đánh. *Dược nguyên-phác* vẫn tuân giao-chiến thì coi tướng *Tào anh* và *Bà-huân* ở phía sau lưng để thấy ngựa tiến ra trước trận, đến đánh *Sử ngạn-xiêu*.

Sử-ngạn-xiêu vẫn là một tay danh-tướng, cùng *Tào anh* giao chiến đã năm mươi hợp mà chưa phân được thua. *Lưu tích* thấy vậy, chạy ra trợ-chiến *Hà huân* liền cầm cái phương-thiên-kích tiến ra để cùng *Lưu-tích* giao-chiến.

Hai bên giao-chiến mới được hai hợp thì *Hà-huân* đâm cho *Lưu-tích* một ngọn kích ngã ngựa, rồi lại quay lại đánh *Sử-ngạn-xiêu*. *Sử ngạn-xiêu* không thể địch nổi, phải quay ngựa bỏ chạy.

Dược-nguyên-phác thúc quân đuổi đánh, thành ra quân *Duyện-châu* thua to, quăng cả áo giáp và đồ binh mà chạy. Những kẻ sụp lạy ở trước ngựa *Dược nguyên-phác* để xin đầu hàng đều hơn sáu nghìn người.

Sử-ngạn xiêu chạy vào trong thành đóng chặt cửa lại. *Dược nguyên-phác* thừa thế thúc quân tiến đánh. *Sử-ngạn-xiêu* và đứa trong thành, kiêm-điểm quân số, mười phần đã tổn-hại đến bốn phần, lại chết mất một viên đại-tướng là *Lưu-tích*.

Mộ-dung-ngạn xiêu cầm tức không biết đường nào, tính đến người thuật-sĩ là *Hoàng-văn-độ* liền ra trước mặt ngồi mà sẽ mắng rằng:

— Nhà-ngươi nói *Trấn-tinh* sẽ cho thắng-binh xuống giúp ta, cớ sao ta lại đến nỗi thua trận.

Hoàng-văn-độ không còn biết trả lời thế nào, *Sử ngạn xiêu* truyền cho quân-sĩ trói *Độ* đem phân ra hai. *Hoàng văn-độ* bỗng sẽ tìm bảo thành sấp vỡ, quân *Chu* đã trèo lên tới mặt thành.

Sử ngạn xiêu cùng-kế, không còn biết làm thế nào, mới phòng lòn dưới đến thờ *Trấn tinh*, bao nhiêu người nhà đem dây cỏ xuống giăng, còn mình cũng tự nhảy xuống nốt.

Các hàng tướng-tá mở cửa thành ra xin hàng. Quân *Dược-nguyên phác* thắng dương kéo vào trong thành. Bấy giờ tỉ-tê-sản của nhà-dân trong thành *Duyện-châu*, bị *Sử ngạn xiêu* thu vét gần hết.

Khi xa-giá *Chu chiêu* tiến vào trong thành, nghỉ giận nhân-dân đám vì *Sử-ngạn-xiêu* chống cự với mình, mới định đem giết chết cả. Quan học sĩ là *Bàu-nghi* nghe được tin ấy, vội-vàng chạy vào *Phạm-chất* thưa rằng:

Bẩm nghi nói:

— Thánh-thượng ngày nay mới đến cõi thiên-hạ, người ta đi đầu hàng mà đem giết đi thì thật khiến cho trong người đều phải thất vọng, sau lịnh-công không còn gián một lời. Nếu lịnh-công cứu cho nhân-dân trong thành *Duyện-châu* này được chết toàn thì thật là một vị hoạt-phật giáng thế vậy.

Phạm chất khen phải, cùng *Bẩm nghi* cùng vào hành-cung, triều-kiến *Chu chiêu* và tâu rằng:

— Việc này thần-tử tôi có một mình *Mộ-dung ngạn xiêu* mà thôi, nay hắn đã nhà xuống giăng tự-tử rồi, còn tâm họ trong thành *Duyện-châu* này, đều là tôi con của triều-đình, chẳng qua bị hắn bắt hiếp mà phải theo, chứ biết làm thế nào cho được. Kẻ bề-tôi lấn ngôi thì bị mọi người chê *Lỗ* là một nơi đã từng chịu tội văn-hóa của đức *Khổng phu-tử*, không nỡ ra hại. Bây giờ bệ-hạ không thể nỡ chuyện nhỏ mà *Cao tổ Hán* được nay sao.

Chu chiêu nghe tâu nói ấy, sẽ ý làm đồng, mới truyền-lệnh khoan tha.

ĐỜI THỨ XXVIII

Chu-chiêu sai người vào trong ngục đem *Thái-châu độ* ra mà bảo rằng:

— *Sử-ngạn-xiêu* nếu biết nghe lời nhà-ngươi nói thì không đến nỗi có ngày nay vậy.

Thái-châu độ nói:

— Kẻ bề-tôi không thể cứu giúp cho chủ được, tức là người kẻ làm tội không trung. Xin bệ-hạ nghĩ đến nghĩa cựu-thần đời *Hán* trước mà mau tăng cho cái tội ấy tôi cũng được.

Chu chiêu rất bằng lòng mà bảo rằng:

— Nhà-ngươi đã không phụ *Sử-ngạn xiêu*, thì cũng không khi nào phụ ta.

Chu chiêu liền theo lời *Thái-châu-độ* sai người vời thi-thố *Sử-ngạn-xiêu* ở cuối giếng lên, rồi cho được đội mũ mặc áo ở đó và đem làm lễ mai táng. Bấy giờ là ngày mồng một tháng sáu, *Chu-chiêu* ngự-giá đến làng *Khúc-phụ*, vào yết nhà thờ đức *Khổng phu-tử*, định đặt lương để làm lễ cúng tế.

Các triều-thần can rằng:

— *Không phu-tử* vẫn cũng là một vị triều-thần, khi nào dám nhận lấy cái đức thờ tế.

Chu chiêu nói:

— *Không phu-tử* tôn là thầy cả đế-vương muôn đời, dẫu đời vua nào mà chẳng phải có lòng kính phục.

Nói xong, liền vào làm lễ lạy đức *Khổng phu-tử*. Lại ngự ra giảng phẩm mệnh đức *Khổng phu-tử*, truyền lệnh nghiêm cấm nhân dân không ai được vào kiếm cỏi ở trong *Khổng lâm* (1) và sai sự đời đời tìm những con cháu họ *Khổng* cùng họ *Nhan*, cho làm huyện-lệnh hoặc chức-sự ở hai *Khúc-phụ*.

Cách mấy hôm sau, *Chu-chiêu* truyền lệnh rút quân về, lấy *Thái-châu độ* làm chức chỉ-huy-sứ, cho trấn-thủ ở thành *Duyện-châu*. Khi xa-giá về đến *Biện-kinh*, *Chu chiêu* sự triều, các quan triều-thần đều đứng xếp hàng cả ở trước thềm vàng, làm lễ chúc mừng.

Chu chiêu phán rằng:

— Các mọi phiên-trấn vẫn còn có lòng muốn vọng, chẳng những một mình *Mộ dung-ngạn xiêu* mà thôi. Bởi-nay *Tiết-vương* ở *Bá đông*, bắt liền với quân *Khiết-đan*, muốn nam đánh Trung-quốc, nếu nhân cơ đó nổi, tất cũng kéo vào quấy rối. Bây giờ làm thế nào được một vị long-thần ra trấn thủ ở đấy thì ta mới khỏi phải ngày đêm lo nghĩ.

Các quan triều-thần đồng thanh tâu rằng:

— Chỗ ấy thì có hoàng thái-tử ra trấn-thủ là được, nên các quan triều-thần khác, thống nhất đương nổi.

Chu-chiêu nói:

— Các ngươi nghĩ vậy phải!

(*Còn nữa*)

1. *Không lâm* tức là rừng của *Không phu-tử*.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY BỌC VÀNG
Máy mỏ neo, 15 chân-kính
Một vỏ kim có chữ đe-quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá..... 11 $ 50
BÁN TẠI HIỆU :
A. PERROUD (Nhà xanh)
38, Phố Paul-Bert, — HANOI
3017

YẾT-THỊ

Quan Chánh Đốc Lý thành phố Hanoi hiểu thị cho dân Annam ở thành phố được biết rằng : Từ mồng một tháng tư tây này giờ đi nếu những người xưa nay vẫn phải đóng thuế thân ở thành phố mà không có thể thuế thân năm 1926 và những xe nhà nếu chưa đổi thẻ năm nay thì các viên cảnh sát sẽ có quyền bắt và sẽ chiếu theo các luật đang thi hành mà phạt.

Nhà-xanh

Buổi văn minh cải-lương chế-tạo,
Đàng mấy lời kính-cáo đồng-bang.
Hà-nội số 6 hàng Ngang
Chính hiệu Nam-thịnh bán hàng rẻ thay
Trong nhà có cả thợ may,
Mới mượn thợ cắt ngày giấy khéo ghê.
Tùy lòng khách lấy xanh-tê,
Theo được như ý chẳng hề có sai.
Hai xuân cho chí hai vai,
Đều được phẳng cả chẳng tè hỏng chi.
Cỡ-đồm cỡ đọc một khi,
Văn-minh mốt mới cỡ thì lại cao.
Kính trình quý-khách đồng-bào,
Muốn mặc đẹp đẽ thì vào mấy qua.
Lời nói chẳng dám sai ngoa,
Chắc rằng có đến may qua mới tường.
Tôi trông quí chức đi đường,
Nhiều ông mặc đẹp coi thường vận siêu.
Chẳng qua nhiều chỗ làm liều,
Vậy xin kính cáo mấy điều thực ngôn.
NAM-THỊNH Tailleur
Số 6, phố Hàng Ngang (Hanoi)

Nhà Bán-đồ « TẦM-TẦM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

Mấy điều khuyên về cách "đề-phòng bệnh đau mắt"

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc Nhà thương chữa mắt ở Hanoi, khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhứt mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc

COLLYRE JAUNE
selon formule du Docteur CASAUX
Hiệu bào chế CHASSAGNE
Lafon và Lasaze
có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris, kỹ-nghiệp
99, Rue Paul-Bert, Hanoi

Cô hát Mistinguett có nói : « Tôi nhớ lại thiệt tôi không có dùng xà-bông nào mà nó làm cho tôi êm dịu khoái lạc cho bằng xà-bông Cadum. » Xuống ấy nhớ rửi ra bọt nhiều trên dịu, nên mấy chốn long buội đất hay đóng, sạch sẽ, rửi lao rồi thì da mặt mẻ khoái lạc vô cùng.

Hội Bắc-kỳ thanh-niên thể dục. — Cuộc hát làm phúc của hội ấy tổ-chức, định vào tối chủ-nhật 17 Avril này, ở nhà hát Tây đã bán được nhiều vé ; nhưng hiện có nhiều người sẵn lòng chiếu-cố đến tận hội-quán hỏi mua vé, nên hội ấy phải có tối nhắc lại để bà-con biết rằng : việc bán vé hội ấy đã nhờ MM. Vũ-văn-Tỵ, Trịnh-qui-Khang là hội-viên thành-phố và M. Ng-văn-Tiếp, thư-khoán, nhận giúp việc kiểm-sát tài-chính về buổi hát hôm đó.

Hầm trạng. — Hồi 9 giờ sáng ngày 6 avril, ở phố Sadi Carnot có một cái xe đưa con gái mới đẻ bỏ ở đường, thì bị cảm Já phải người lại bên khám và cho đưa vào nhà xác.

Chết đường. — Tên Dương-văn-Sinh 46 tuổi, làm phu mỏ ở ngoài Cẩm-phả mới về, quan làng Triều-tiết ông Yên-bình, huyện Tiên-hải, tỉnh Thái-bình, chẳng may đã thiệt mạng sáng ngày thứ ba rước, ở gần bốp cinh-nai bờ sông. Người ta để cả cái ông tử thi vào nhà xác, để quan thầy thuốc khám xét.

Nạn ô tô — Trát sức của tòa án số 1514 về việc tên Phạm-v-Phải bị nạn ô-tô vừa rồi, thì ngày hôm qua sở cảm đã lấy khẩu cung xong rồi.

Ăn cắp cá khô — Dương-văn-Sách 34 tuổi, nhà ở phố Belgique, bị chủa ăn cắp cá khô ở Quan-thánh, nên đã phải bắt tống giam để giải vào tòa án rồi tội.

Mở tử thi.— Quan Biện-lý tòa án sức mở tử thi tên Ng-văn-Nghiêm để khám nghiệm thì sở cảm đã tuân hành.

Một dịp may ít có

Có Máy-chữ: Remington N° 10
Cho thuê hoặc bán.
Hỏi tại Lê-Bá-Thân, 8 Ruelle de Quảng-Lạc, Haiphong.
5.626

NAM ĐỊNH

Thưởng hàm. — M. Bùi-quang-Diệm, chánh hương hội thôn Cửa ao làng Đại an huyện Nam-trực nay đặc cách thưởng tặng cửa phẩm văn giai vì đã có công trong việc bắt kẻ cướp.

BẮC-NINH

Đem phá khuyến đi đâu ? — Cuối làng Trương-lâm, huyện Gia-lâm hồi tháng mười ta năm ngoái vì việc công ích, có xử một vụ sư nữ là Nguyễn-thị-Nghĩa đem ra phá khuyến đi lạc quyên thập phương. Nhưng chẳng hay sư già quả bước vẫn đa đi về ngã nào mà tịt mũng chẳng thấy vân mông đâu cả, cho mãi tới nay cũng chưa thấy về, mọi người đều lấy làm nghi lắm. Phá khuyến ấy dẫu có chữ quan địa phương cho phép, nhưng đối với con người ấy khá nghi ấy, bà con chớ có vội tin.

Lâm lai cảo

LỜI CÁO-PHÓ

Chúng tôi có hẳng may gặp sự buồn rầu, xin cáo phó để các ông, các bà, các bè bạn cho rằng thân mẫu chúng tôi là :

Bà HOÀNG-THỊ-NHUNG

Mông tặng điển tiế: hanh khả phong
Hưởng thọ 73 tuổi

mới tạ thế ở Bắc-ninh, phố Ninh-xá số 117.

Đến 7 giờ sáng ngày thứ sáu 9 avril, sẽ làm lễ cất đám ở Nhà-thờ tỉnh Bắc-ninh. Đã được chịu sáo phép đạo xin cầu nguyện cho.

Cô-nỉ-tử : Nguyễn-văn-Diễn
Phán sự tòa sứ Bắc-ninh
cùng gia quyến

PHÚ-THỌ

Hội Trí-tri. — Hội Trí-tri hội-đồng trị-sự chúng tôi kính cáo các Hội-viên cùng các thân-hào trong thành phố biết rằng, từ trung tuần tháng trước đến nay chúng tôi vẫn hết sức sẵn sóc đến việc lập thư viện. Vì số tiền công quỹ trích ra được có bốn mươi đồng bạc, nên chúng tôi có cổ-động trong các hội-viên cùng các nhà hảo-tâm hoặc cho tiền, hoặc cho sách. Hiện số tiền các nhà hảo-tâm vui lòng cho đã được hơn ba chục đồng, tôn chiếu ông cho sách. Lại mấy nhà trước thuật danh tiếng ở Hà-thành cũng gửi cho các sách cần cho Ngài trước thuật ra. Sau này chúng tôi sẽ lần lượt kê danh hiệu các vị hảo-tâm cho được minh-bạch.

Chúng tôi định từ nay đến cuối tháng tư tây sẽ đặt dần gửi mua sách, hoặc gửi mua ở Hanoi, hoặc gửi mua ở bên Pháp. Tưởng khi gửi mua sách chúng tôi muốn họp một ủy-hội để xét các sách nên mua. Vậy các ngài Hội-viên nghĩ nào có ý-kiến gì hay về việc đó, xin cho biết để tiện thi-hành mọi việc. Hội Trí-tri lại cáo

TUYÊN-QUANG

Trận bão ở trên Trang dương. — Quan Thống-sứ vừa ký ngạch-định trợ cấp một số 59 đồng cho dân thôn Trang-dương (Tuyên-quang) bị bão vừa trận bão đêm 17 sáng ngày 18 Mars vừa rồi.

VIỆC KINH-ĐÔ

Vì một cớ ẩu nước trà mà đâm nhau. Hai ông kia cùng nhau làm một sở, lại cùng nhau ở một nhà, lại là cùng người một xứ với nhau. Một hôm hai ông cùng nhau đẩy xem vừa gặp khi trời mưa thì đang cùng nhau uống nước trà, vừa đàn ở trong lên một lúc người nọ tại một ông lấy ấm nước lấy đổ vào chậu để rửa mặt, song ông kia không muốn, bèn đem ấm nước lạ đổ bỏ vào trà, ông nọ sẵng giọng lại đánh ấm nước lại; chỉ bởi có bấy nhiêu mà hai bên đánh nhau rồ bùng lờ, bắt tận với nhau, làm cho một ông nổi nóng lấy cái dao nhíp trong tủ đâm ông kia một dao vào bụng, lưỡi dao rách thịt máu chảy lênh bởi tuổi mà người bị thương truy hô lên, chẳng bao lâu thì lính phòng thành đến bắt đưa hung phạm giải vào tổng giam, còn người bị thương thì lập tức chở vào nhà thương điều trị, lết đao xem chừng nặng lắm, chẳng biết có toàn tính mạng được chăng.

Ô ! một ấm nước nóng giá chẳng đáng bao nhiêu mà nỡ lấy dao đâm nhau, thật là hung bạo quá, người cùng nhau một xứ, sẩy đi đến xứ người thì đã lấy gì đâm bậc lấy nhau yêu mến lắp nhau mới phải, lẽ nào mà lại trở bội mặt đi như thế là tệ lận quá.

Cứ bắt lương này chẳng những là quan tiền uỷ phạt đã đành, mà tưởng rằng các ông chủ Hội-đồng châu đồng quận cũng nên bắt về riêng thì mới phải vậy.

Đâm kẻ trộm mà bị bắt. — Ở làng Phương giang tâm nơi hẻo lánh, dạo sống trên đường, trong làng lại lắm đường ai chật hẹp, bỡ bụi um tùm, thì lại là nơi sao-huyệt để ông cho bọn kẻ trộm, vì thế mà làng ấy người lương dân thường bị nạn trộm cắp, cho nên anh nào cũng có sắm đồ phòng ngự kẻ trộm, như là gậy hèo thước tay và đọc sắt và vân.. đề đề mỗ khi có kẻ trộm thì sẵn cầm vật ấy mà hại quan gian tế.

Hôm 30 mars vừa rồi, tại nhà một ông kia bị trộm, song người nhà trông thấy đứa gian nanoa hô hàn lên thì nó chạy vào một nơi vườn khác. Người ở vườn ấy nghĩ là trộm chạy ra tới tay và cầm cái đọc trông thấy đứa kẻ trộm tới đã đâm trúng một độc vào ngực bị trọng thương tới đến gian nhà bị nhào xuống đất đã phải bị bắt được ngay. Vậy thì người đâm kẻ trộm đáng lẽ là khỏi bị đó hỏi vì vậy phải, song sau khi anh ấy đi bẩm tới đâm đứa gian đó thì lại bị quan bắt, vì rằng nghe đâu hai bên có sự hiềm thù lối thời gì mà nay sinh ra sự đâm chém nhau, vả lại nghe rằng tên bọn bị đâm đó lại khai rằng nó chẳng phải là kẻ trộm, vốn là một người đi đuổi trộm, còn người đâm là trộm thì quyết rằng tên nầy là chính bọn thì danh.

Hai bên đang kiện cáo lôi thôi, chẳng biết quan trên sẽ xử đoán thế nào là minh chánh.

Một sự dị-đoan ở làng Nguyệt-biều. — Làng Nguyệt-biều ở bờ phía tây, cách Kinh-thành chừng 7 kilomètres, làng ấy lâu nay nghe có làm chuyện dị-đoan, toàn thuộc về mụ quỉ phần nhiều : mới rồi đây một người Âu-độ làm công ở sở Long-thọ ở nhà thuê trong làng ấy, bị ma phá nhà một cách phi-thường, khiến cho người Âu-độ ấy trước là một người có can-đảm chẳng hề sợ ma quỉ khi nào, mà sau phải cũng vài câu-đảo rồi lại phải dọn đi nơi khác. Tự đó về sau cũng có làm nơi phát hiện ra lắm sự dị-đoan, song vẫn là sự làm-thường. Đến ngày nay tức ngày ba tuần tháng Mars vừa rồi, thì có một ông cụ lý-trưởng kia bị ma phá nhiễu một cách rất quái lạ.

Mỗi khi đến đêm lại thì có thấy ném đá gạch đầy nhà, mà chẳng phải là đá sành đá sỏi người sâu người bẻ, thêm ai ở trong nhà những nơi buồng kia phòng nọ, đều có đá gạch ném vào loạt tợp chẳng khác mưa ngói. Rồi chuyện ném đá gạch, lại đến chuyện phá nhà : rạng sáng ban đêm thì tự nhà ấy ở đường đem-đẩm, đến sáng ngày toàn một mái nhà trước bao nhiêu tranh lợp đều bị rỡ cả, mà trong lúc ban đêm chẳng nghe tiếng tăm gì động dụng cả. Chủ nhà thuê người lợp lại, qua đêm sau lại thấy mái sau bị rỡ trụi cả mái. Lại thuê lợp lại, cách đêm sau nữa lại thấy cả cái đòn nóc ban nhiều tranh đã, đã bị dỡ tháo lạo-tành ; còn ban đêm thì có đêm cả nhà người ta đều nghe thấy chẳng người nào dám mắt được, vì tự nhiên cái cửa nầy mở, rồi lại thấy cái cửa kia đóng, hoặc người đang ngủ bỗng nghiên thấy ai dắc giường mình, mà rung động, rồi lại thấy có người đến lay thức mình, làm như tế thật là nhiễu hại quá, mà tiếng đồn xa khắp làm người đến xem.

Muốn trừ-khử cho hết cái hại ấy thì ta chẳng biết làm sao nào, cứ có mời những ông thầy phù-thủy đến cúng cấp, rồi lại lập ra miễn lên đồ thờ, chớ cứ ẩn bắt phương gì mà trừ khử cho tuyệt, lấy lại tâm-ta ra một điều đôi-phong hại - tục tín-ngưỡng dị-đoan.

Hội thể-dục Huế ra 24 bảng thi ở Tourane-hoa. — Cuối ngày 1er avril quan thống-lý phủ Khâm-sứ là M. Caloy là một vị đại-hiền, đã đáo lập ra nội tải-đoàn ở Huế, đã đem một toàn nội-tử : hội ấy ra Tourane-hoa để đá hông thi.

Hội thể-dục Huế xưa nay đã bông có tiếng nay, nay ra đã thì ở Tourane-hoa chắc sẽ chiếm được giải nhứt mà về vậy.

VIỆC TRUNG-KỲ

THANH-HÓA

Ăn mạng vì mấy củ khoai. — Hôm 31 Mars ở tại làng Ngọc-lâm phủ Hoằng-hóa có xảy ra một cái ác-mạng vì mấy củ khoai như sau này :

Nhà có một tên người làng ấy lại có họ-hương với tên Lý-trưởng. Đêm đi đào khoai trộm, chẳng may bị tại khán-tuần và tuần phiên bắt được, trói lại chực giải đi thì lũ tên Ngoãn, là 2 người con tên Lý-trưởng cùng với 1 người dân nữa tóm đến đánh giải vậy cho tên ấy trộm khoai, đánh thế nào quá tay phải tên Khán-thủ phải trọng thương ngất ngay lập tức, còn ba tên tuần phiên cũng bị thương nhưng nhẹ thì đã đưa cả lên nhà thương Phủ-lỵ để điều-trị, còn lũ tên Ngoãn đều bắt giam xét.

VIỆC BẦU CỬ

Báo ..... ngày 1er avril có đăng tên Monsieur Phuùng-Sơn dit Ngũ-Thường 逸山荊號五常 ra ứng cử. Ngh??? v-en !!! nên tôi có mon men đến «Thuyết quân Tu Thân (à quên) Bài lu. Giải phẫn quán » của ông ấy, để hỏi ý kiến thì ông ấy nói (không muốn ứng cử) vì sắp đi Pointe de Camau.

Nhân dịp đó tôi được coi qua cách thức ... và thoảng nghe những chuyện ông ấy nói rất là có ý vị, và ảo não, khắt khe, nhất là những công việc ông ấy đã từng chải và trông nghe thấy trong mấy mươi năm nay, kể cho hết thời được một « cuốn sách to » mà bổ ích bằng mấy chuyện k ... Thâm nào mà ông ấy phải chọn cái tên sặc sỡ và ngỗ nghĩnh ấy, để tự tình cho mình, và để răn những gia nhân, tưởng cũng không đến nỗi gàn « như ai » vậy.

Đoạn ông ấy lại nói rằng cái tên hiệu ấy cũng như các mùi thuốc vẽ tùy chỗ chấm thanh, chấm đạm, chứ thời buổi này cũng không nên quá tr cầu nệ, như nhược, hay « ngộ phận năm chữ ấy » thì hỏng, vậy cứ lấy từng chữ ấy ra mà bình luận, thời thật là mông mênh lắm

5.627 TXI

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20%

Bánh xe cao-cu (sâm, lốp) bánh sắt, dịp, chục, rayons, jantes, aluminium, và các đồ phụ tùng để làm xe cao-su.

Hàng thực tốt
giá thực rẻ

Quí-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu
ĐỨC-LONG, 90, phố Mã-Mây, Hanoi
3041

BÁN CHIẾU KHÁCH

Đất thấp đèn. . . . . 0 $ 18 một kilo
Sơn tây đủ các mùi . . . . . 0 . 50 một hộp 1 kilo
(Có giấy cam-đoan chế nguyên bằng giữa cuite, vừa chóng khô lại bền)

Mua buôn có giá riêng

GIÁY NÓI SỐ 341
ĐẮC-BẰNG.
3051 72, Phố Hàng Bồ Hanoi.

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Kính trình các quý khách biết cho rằng : vở hát cải-lương » Quả chưa nên phải » lâu nay chưa diễn lại. Nay tiếp được nhiều thư của các ngài ở các tỉnh gửi về hỏi Bản-hội diễn lại, vậy bản-hội định đến tối thứ năm 8 avril này thì diễn lại. Bạn hát đã luyện tập rất là công phu. Tích hát soạn theo lối cải-lương mới, như cơ, ngâm, lý. Khi ngâm khi ca rất hợp với nhau. Có nhiều điệu hát theo lối cải-lương mới. Tích hát rất là có ảnh hưởng đến luân-lý đời nay. Xin giữ chỗ ngồi trước, có bán vé trước từ tối thứ tư. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn.

Tối thứ năm 8 Avril 926

QUẢ CHƠI NÊN PHẢI???

Vở hát cải-lương soạn theo lối mới như ca, ngâm, lý. Câu ca câu ngâm theo với rịp đàn nhị rất hợp với nhau. Có nhiều điệu hát theo lối cải-lương mới. Tích hát rất là có ảnh hưởng đến luân lý đời nay. Xin giữ chỗ ngồi trước, có bán vé trước từ tối thứ tư. Đúng 8 giờ tối thì khai diễn.

Tối thứ sáu 9 Avril 1926

NGỌC VÔ HÀ

Tích này có vai ông thầy thuốc bị oan, tả tình cảnh rất là ai oán.

3006

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền : 1 $ 30

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền : 0 $ 80

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ
L. BLANC
31, phố Paul-Bert, Hanoi
30 3

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa xưng đa dầy, đau dạ dầy, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc :

Elixir Tridigestif

có các chất: Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai : 1 $ 10

Có bán tại : Nhà Ba chuông, Hanoi
3001

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở Quảng-đông nên Trà Vinh-Mậu sẵn này, có mấy thứ trà đặc-biệt chế-tạo ở Vũ-di-sơn, chọn cành thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao nhất Hắc-lâm, ở Long và thấy-tiên, vẫn vật, đóng canh hóa-học điều chế, ra gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là « SONG HỈ CHÍNH-THÁI HANG-TRÀ » công dụng chữa qui chứng hen-suyễn. Nay xin đem những đơn riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thường-trà không đến nỗi mua lầm.

Cần cho tiệm bán trà VINH-MẬU :
Kinh-định : phố Khách, số 144.
Hà-nội : phố Hàng-ngang, số 25.
Hải-dương : phố Khách, số 14.
Tổng-Mậu Quảng-Đông chế-tạo

Rượu bổ-đào:
TONIQUE TONKINOIS
Có từ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Ngày mồng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tên Nội-các phụng lệt phán như sau :

Chiếu tàu dâi được phòng sâm MONTÈS quí-dong có mấy năm nay thời rượu bổ cũng tăng dụng qua rất hợp, đáng nên cho thưởng, trước hết phải phát cho qui khoa phòng cần-dùng để tỏ thành-giả.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả ! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được ! *Giá bán rất rẻ : 2 $ 25 một chai lớn; từ sáu chai giờ lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS
54, Phố Trống-tiền, 54
HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư từ bữa nay.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc :

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol và chất: Uroformine
Giá 1 $ 80 một hộp

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cung Hồ Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

EN VENTE
AUX
GRANDS MAGASINS RÉUNIS
PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

ANISETTE « Marie Brizard ». . . . La meilleure et la plus appréciée des Gourmets. . . . . { La 1/2 bouteille 10 f. / La bouteille 19 f. 75

3005

---

yếu đuối vàng vọt
GÂY MÒN
Thuốc SIROP DESCHIENS có huyết bổ

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:
Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
Số nhà 59, phố Tràng-tiền
HANOI 3002

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu, thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra rác phổi làm cho hay ho vật uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm không có lợm giọng bao giờ! Bài thuốc này có hàng trăm các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết

3001 **MÁU BÒ 1$40**

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kế-nghiệp
Lập lự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin
Giây nói số 59

NÊN ĐỂN ĐỌ MÀ HỌI:

ŒNO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dân bà ở cữ* . . . . . *Một lítre:* **2$40**
Trước khi ăn cơm uống một cốc con.
ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai:* **1,25**
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai:* **1,25**
Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh giúp và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm.* . . . . . *Một chai:* **1,25**
GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều.* . . . . . *Một chai:* **0,80**

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản hiệu xin trả lời ngay
Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu 3003

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng:
Thuốc bột Saint André
thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.
Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường
Thuốc bột Saint André
lại chữa các bệnh như là:
Đau tỳ vị, bệnh dầy, bệnh ợ chua, vân vân...
Giá bán: 0$85 một lọ
Hỏi tại hiệu Bào-chế
CHASSAGNE
59, Rue Paul-Bert, Hanoi
3002

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đọt.

Giá tiền 0$90 3001

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp
HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đăng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT 3010

SỨC DẦU
Pétrole Hahn
Mượt tóc
và không dụng tóc
Sức một bận
thơm được lâu lắm

Bán tại: L'Union Commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Đồng-hới, Thu-xá, Saïgon, Pnom Penh.
3007

COLLYRE JAUNE
SELON LA FORMULE DU
DOCTEUR CASAUX
DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE
PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE
THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y KHOA BÁC-SĨ CASAUX
Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.
Kiến hiệu lạ thường — Không sót
Để lâu không hỏng — Rẻ tiền
Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . 0$20
ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:
PHARMACIE CHASSAGNE
59, RUE PAUL-BERT, HANOI 3002

NHÀ BA-CHUÔNG
TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh giúp.

Mắc bệnh giúp, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh giúp, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets 3001

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU
(hiệu đầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào-chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bến nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm qui-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá-trị đặc-biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nhược của bần ông, dàn bà; bệnh thờ thẩn của con gái đến thì; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngơ ngẩn, bệnh đau lưng, dật gân, vân vân.

Chỉ dùng vài lọ thuốc *Dragées Rabuteau* (hiệu đầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả. 3045

Sang Lào có hai ngày
CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI
Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI
Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ
Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi

Mỗi chủ-nhật chúng có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho bản-hàng trước hai mươi bốn giờ để bản-hàng liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . **28$00** một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . . **14.00** —

Đường đi Huế và Tân-ly đi Nghệ-tĩnh ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI,
Vinh, Đông-hà, Tân-ly, Thakhek hay là Napé 3012

Nếu các ngài mệt nhọc, yếu đuối, thì nên uống thuốc Pilules Pink, kẻo sau lại hối rằng sao không uống sớm.

Thuốc Pilules Pink bổ huyết và bổ gân, làm cho ngon miệng, và dễ tiêu. Thuốc ấy chữa các bệnh gốc bởi huyết xấu, thần kịch mệt rất là thần diệu.

Thuốc Pilules Pink bán tại tất cả các hàng bào-chế.

BANQUE DE L'INDOCHINE
ĐÔNG-PHÁP HỐI LÝ NGÂN HÀNG
東法滙理銀行
SÁNG LẬP RA TỪ NĂM 1875

Có những chỉ-dụ sau này chuẩn cho được hưởng-thụ các đặc-quyền lợi ích — 21 Janvier 1875, 20 Février 1882, 19 Mai 1900, 4 Janvier 1920, 12 Janvier 1921, 12 Janvier 1922, 27 Janvier 1923, 20 Janvier 1924, 16 Janvier 1925, 16 Juillet 1925 và 31 Décembre 1925.

Tư bản dự định: Francs **79.000.000**
Tư bản nộp rồi: » **68.400.000**
CỘNG KHOẢN DỰ-BỊ NGÂN NGÀY 30 JUIN 1294: » **84.089.020**

Chánh quán tại: Paris (VIIe), 96, Boulevard Haussmann

Chánh trị-sự: M. A. DE MONPLANET, Hộ-bộ thông thanh-tra hàm, Chánh chủ ngân hàng Crédit Commercial et Industriel, Chánh chủ công-ty mỏ Than Hongay (Société française des Charbonnages du Tonkin).
Phó trị-sự: M. STANISLAS SIMON, trị-sự công-ty Điện-Việt Thiết-lộ.
Tổng chế nghiệp: M. THION DE LA CHAUME, nguyên Hộ-bộ thanh tra.

Các phó quản:
Tại Đông-Pháp: Nam-kỳ: SAIGON.
Trung-kỳ: TOURANE
Bắc-kỳ: HAIPHONG, HANOI.
Cao-miên: PNOM-PENH, BATTAMBANG.
Quảng-châu-loan: FORT-BAYARD.
Tại Vân-Nam: MÔNG-TỬ, VÂN-NAM-PHỦ.
Tại Tiêm-La: BANGKOK.
Tại Anh thuộc-địa: SINGAPORE.
Tại Trung-Hoa: BẮC-KINH, THƯỢNG-HẢI, THIÊN-TÂN, QUẢNG-ĐÔNG, HƯƠNGCẢNG, HANKÉOU.
Tại Phi-châu: DJIBOUTI.
Tại Tân-thế-giới: NOUMÉA.
Tại Tahiti quần-đảo: PAPEETE.
ETABLISSEMENTS FRANÇAIS DE L'INDE: PONDICHÉRY. 3043
Hiệu viết tắt để gởi điện-tín: INDOCHINE.

2046
